Linked Lists (Danh sách Liên kết)

Mảng và danh sách liên kết

Mång

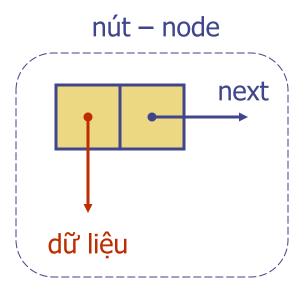
- Lưu trữ tĩnh
- Truy xuất nhanh
- Kích thước bị giới hạn
- Sử dụng bộ nhớ chưa hiệu quả
- Thêm, bớt phần tử chậm

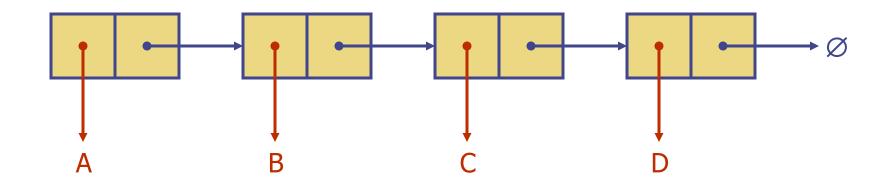
Danh sách liên kết

- Lưu trữ động
- Truy xuất tuần tự
- Thêm, bớt phần tử nhanh
- Kích thước không bị giới hạn
- Tối ưu bộ nhớ

Singly Linked Lists Danh sách liên kết đơn

- Danh sách liên kết đơn là một cấu trúc dữ liệu chứa một chuỗi các nút (node)
- Mỗi nút chứa
 - dữ liệu của nút đó
 - Con trỏ tới nút tiếp theo

Node chứa xâu kí tư

```
struct Node {
   // Instance variables
   const char* element;
                                             element
   Node* next;
   // Initialize a node
   Node(const char* e = NULL, Node* n = NULL)
       element = e;
       next = n;
                 Trong ví dụ này, các nút chỉ dùng để móc nối dữ liệu
                 chứ không để sửa dữ liệu, do đó dùng const cho element
```

Linked Lists

next

node

Singly linked list

```
struct SLinkedList {
    Node* head; // con trỏ tới nút đầu danh sách
    long size; // số nút trong danh sách, <u>nếu cần</u>
    /* Constructor mặc định tạo danh sách rỗng */
    SLinkedList() {
        head = NULL;
        size = 0;
    // ... các hàm update và tìm kiếm ...
    bool isEmpty() { return head == NULL; }
    void insertAfter(Node * node, char* element) {...}
```

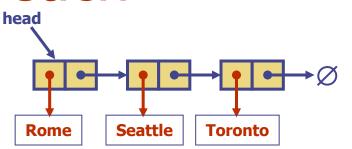
Thêm vào đầu danh sách

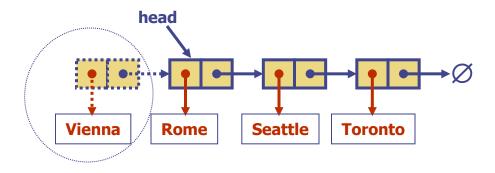
```
struct SLinkedList {
   Node* head;
```

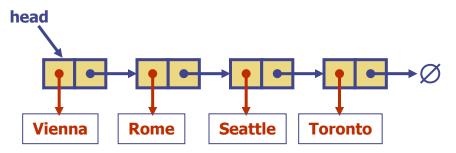
• • •

Sử dụng:

```
SLinkedList list;
...
list.addFirst("Vienna");
```

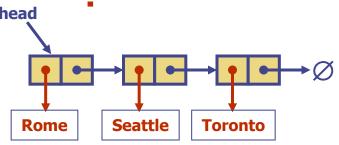

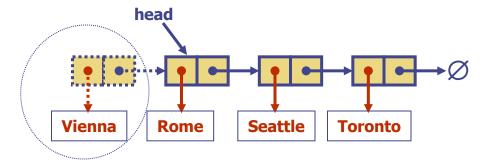

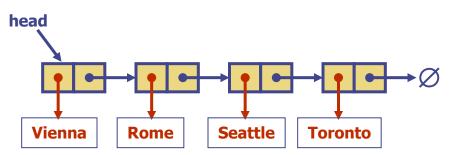
SLinkedList.addFirst - thuât toán

list.addFirst("Vienna");

- Cấp phát nút mới
- 2. Đưa dữ liệu vào nút mới
- Cho nút mới trỏ tới head cũ
- 4. Sửa head để trỏ tới nút mới

SLinkedList.addFirst – cài đặt

```
head
list.addFirst("Vienna");
                                   Vienna
                                          Rome
                                                 Seattle
                                                       Toronto
void addFirst(const char* s)
   Node* newNode = new Node;
                                           Cấp phát nút mới
   newNode->element = s;
                                       2. Đưa dữ liệu vào nút mới
                                       3. Cho nút mới trỏ tới head cũ
   newNode->next = head;
                                           Sửa head để trỏ tới nút mới
   head = newNode;
```

SLinkedList.addFirst – cài đặt

```
head
list.addFirst("Vienna");
                                   Vienna
                                          Rome
                                                 Seattle
                                                        Toronto
void addFirst(const char* s)
   Node* newNode = new Node(s, head);
    head = newNode;
                                         Cấp phát nút mới
                                         Đưa dữ liệu vào nút mới
                                      3. Cho nút mới trỏ tới head cũ
```

Linked Lists

4. Sửa head để trỏ tới nút mới

Câu hỏi

```
vienna Rome Seattle Toronto
```

```
void addFirst(const char* s)
{
   Node* newNode = new Node(s, head);
   head = newNode;
}
```

Tại sao không thể thay bằng lệnh sau? Node newNode(s, head);

SLinkedList.addFirst – cài đặt

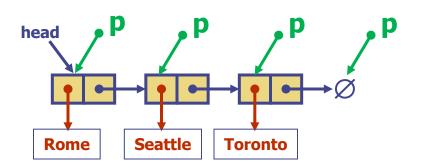
```
list.addFirst("Vienna");

woid addFirst(const char* s)
{
   head = new Node(s, head);
}
```

- 1. Cấp phát nút mới
- Đưa dữ liệu vào nút mới
- 3. Cho nút mới trỏ tới head cũ
- 4. Sửa head để trỏ tới nút mới

Duyệt danh sách liên kết

- 1. P bắt đầu từ head
- 2. Nếu p không null thì
 - 1. Xử lý dữ liệu tại p
 - 2. Đẩy p tới nút tiếp theo
 - 3. Quay lại 2

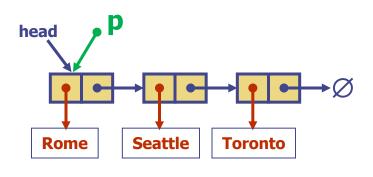

Rome Seattle Toronto done

```
list.print(); // in danh sách
...
void print() {
   for (Node *p = head; p != NULL; p = p->next) {
      cout << p->element << ".";
   }
}</pre>
```

Câu hỏi

Tại sao lại cần p?
Sao không dùng chính
head để chạy con
trỏ?

Rome Seattle Toronto

```
list.print(); // in danh sách
...
void print() {
   for (Node *p = head; p != NULL; p = p->next) {
      cout << p->element << ".";
   }
}</pre>
```

Xóa nút đứng đầu danh sách

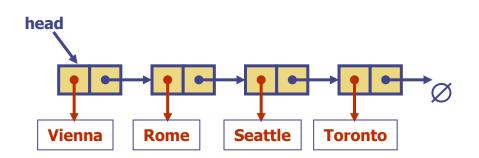
SLinkedList list;....

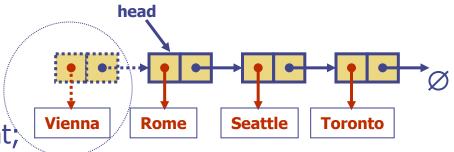
const char* s
= list.removeFirst(); //Vienna

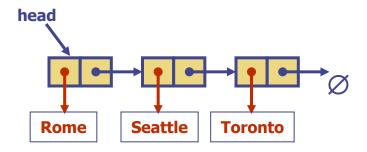
 Sửa head để trỏ tới nút thứ hai trong danh sách

Node* old = head; const char* old_element = old.element; head = head.next;

2. Giải phóng nút đứng đầu delete old; return old_element;

DS liên kết với con trỏ chăn cuối

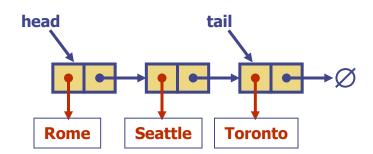
```
Seattle
                                     Rome
                                                  Toronto
struct SLinkedListWithTail {
    Node* head; // head node
    Node* tail; // tail node of the list
    /* Default constructor that creates an empty list */
    SLinkedListWithTail() {
        head = null;
        tail = null;
    // ... update and search methods would go here ...
```

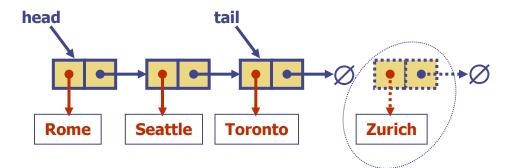
head

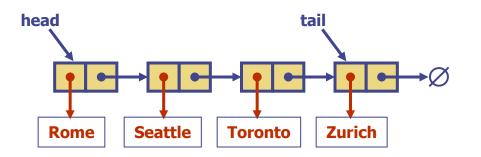
tail

Thêm vào cuối danh sách

- 1. Cấp phát nút mới
- 2. Lắp dữ liệu
- 3. Cho nút mới trỏ tới null
- 4. Cho nút cuối trỏ tới nút mới
- 5. Sửa tail để trỏ tới nút mới đuôi mới

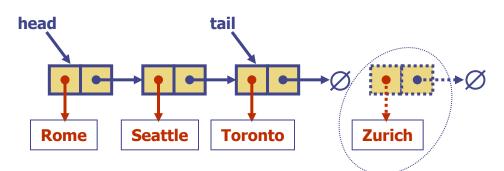

addLast(const char* s)

- Cấp phát nút mới
- 2. Lắp dữ liệu
- 3. Cho nút mới trỏ tới null
- 4. Cho nút cuối trỏ tới nút mới
- 5. Sửa tail để trỏ tới nút mới đuôi mới


```
struct SLinkedListWithTail {
   Node* head; // head node
   Node* tail; // tail node of the list

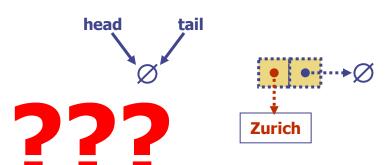
   void addLast(const char *s) {
      Node* newNode = new Node(s, NULL); //1,2,3
      tail->next = newNode; //4
      tail = newNode; //5
}
```

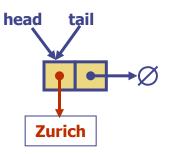
addLast(const char* s)

- 1. Cấp phát nút mới
- Lắp dữ liệu
- 3. Cho nút mới trỏ tới null
- 4. Cho nút cuối trỏ tới nút mới
- Sửa tail để trỏ tới nút mới đuôi mới

```
struct SLinkedListWithTail {
   Node* head; // head node
   Node* tail; // tail node of the list

void addLast(const char *s) {
   Node* newNode = new Node(s, NULL);
   tail->next = newNode;
   tail = newNode;
}
```

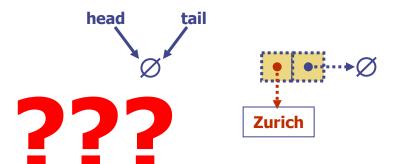


```
//1,2,3
//4
//5
```

addLast(const char* s)

- 1. Cấp phát nút mới
- Lắp dữ liệu
- Cho nút mới trỏ tới null
- Nếu list rỗng thì trỏ head tới nút mới nếu không, cho nút cuối trỏ tới nút mới
- 5. Sửa tail để trỏ tới nút mới đuôi mới

head

tail

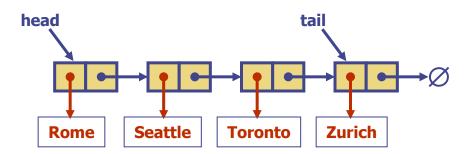
```
struct SLinkedListWithTail {
   Node* head; // head node
   Node* tail; // tail node of the list

void addLast(const char *s) {
   Node* newNode = new Node(s, NULL);
   if (head == NULL) head = newNode;
   tail = newNode;
   tail = newNode;
}

Linked Lists
```

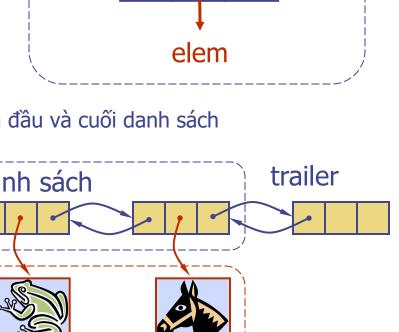
Xóa ở cuối danh sách

- Đối với danh sách liên kết đơn, không có cách nào ngoài việc lấy con trỏ chạy từ đầu đến nút ngay trước tail
- Không hiệu quả!

Danh sách liên kết đôi Doubly Linked List

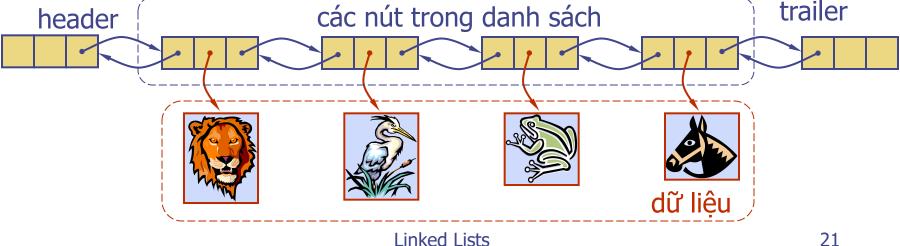
- Thuận tiện hơn!
- Mỗi nút chứa:
 - Dữ liệu
 - Con trỏ tới nút liền trước
 - Con trỏ tới nút liền sau
- Danh sách liên kết chứa:
 - header và trailer trỏ tới nút đặc biệt chặn đầu và cuối danh sách

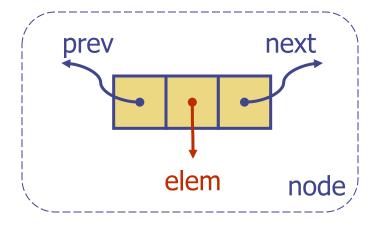
môt nút

prev

next

DNode struct


```
/* Node of a doubly linked list of strings */
struct DNode {
   const char* element;
   DNode *next, *prev; // Pointers to next and previous node

   /* Initialize a node. */
   DNode(const char* e = NULL, DNode* p = NULL, DNode *n = NULL)
   {
      element = e;
      prev = p;
      next = n;
   }
};
```

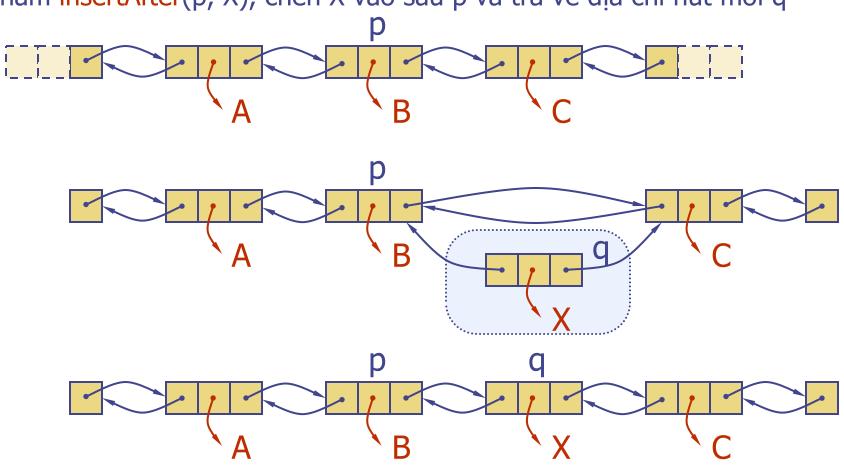
Cài đặt doubly linked list DList

```
struct DList {
    DNode header, trailer; // sentinels
    /* Default constructor that creates an empty list */
    DList() {
                                         header
                                                      trailer
        header.next = &trailer;
       trailer.prev = &header;
```

• • •

insertAfter – chèn vào giữa

hàm insertAfter(p, X), chèn X vào sau p và trả về địa chỉ nút mới q

insertAfter – cài đặt

hàm insertAfter(p, X):

- 1. Tạo nút mới q
- 2. Lắp dữ liệu, nối prev và next của q
- 3. Nối prev của nút sau p với q
- 4. Nối next của p với q

```
DNode insertAfter(DNode* p, const char* s) {
    DNode* newNode = new DNode(s, p, p->next);
    p->next->prev = newNode;
    p->next = newNode;
    return newNode;
}
```

Câu hỏi

Trường hợp danh sách rỗng, thêm vào đầu, thêm vào cuối danh sách thì sao?

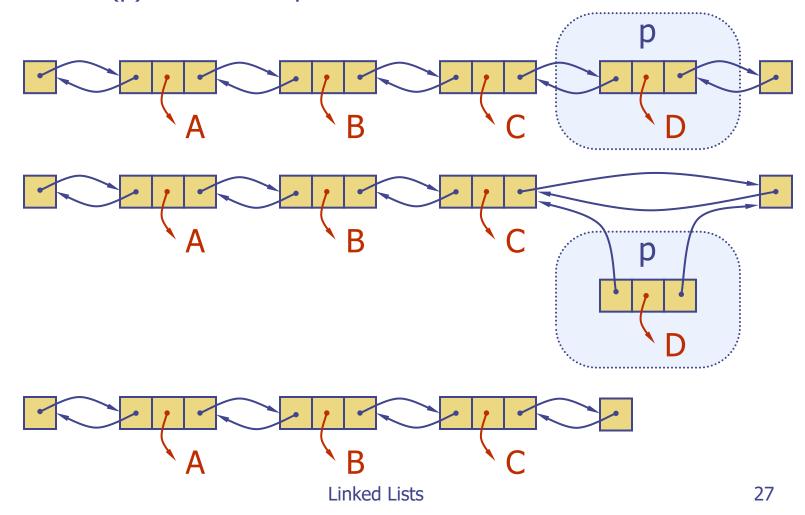
```
DNode insertAfter(DNode* p, const char* s) {
   DNode* newNode = new DNode(s, p, p->next);
   p->next->prev = newNode;
   p->next = newNode;
   header trailer
   return newNode;
}
```

Do luôn có hai nút header chặn đầu và trailer chặn cuối, nên danh sách thực tế không bao giờ rỗng, không bao giờ cho phép chèn vào trước header hoặc sau trailer

Nhông cần xử lý trường hợp đặc biệt cho thiết kế này

Xóa

remove(p) xóa nút mà p trỏ tới

Destructor

- Destructor của List:
 - Phải giải phóng các nút hiện nằm trong danh sách
- Destructor của Node:
 - Không được giải phóng dữ liệu (elements)
- Ai cấp phát cái gì thì có trách nhiệm giải phóng cái đó
 - List cấp phát các Node, do đó List phải tự giải phóng các Node
 - Lập trình viên nào delete một list, sau đó lại truy nhập vào một node trong list đó thì tự chịu hậu quả.
 - Node không cấp phát element, nó không thể biết dữ liệu đó có phải dữ liệu động hay không và hiện có còn ai đang dùng đến → không được giải phóng element

Ứng dụng của danh sách liên kết

- Xây dựng các lược đồ quản lý bộ nhớ:
 - Thuật toán Best Fit:
 - Thuật toán First Fit:
 - Thuật toán Best Availbale.
- Biểu diễn ngăn xếp:
 - Danh sách L + { Add-Top, Del-Top}.
 - Danh sách L + { Add-Bottom, Del-Bottom}.
- Biểu diễn hàng đợi:
 - Danh sách L + { Add-Top, Del-Bottom}.
 - Danh sách L + { Add-Bottom, Del-Top}.
- Biểu diễn cây.
- Biểu diễn đồ thị.
- Biểu diễn tính toán.

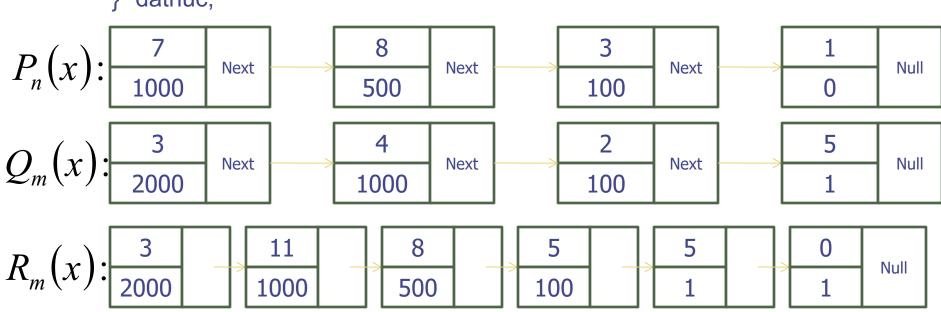
Ví dụ. Thuật toán cộng hai đa thức R = $P_n(x) + Q_m(x)$.

$$P_n(x) = 7x^{1000} + 8x^{500} + 3x^{100} + 1$$
$$Q_m(x) = 3x^{2000} + 4x^{1000} + 2x^{100} + 5x$$

Biểu diễn mỗi số hạng của đa thức:

typedef struct node { float heso; float somu; struct node *next;

} *dathuc;


```
Thuật toán Cong Dathuc ( Dathuc *P, Dathuc *Q ):
            Bước 1 (Khởi tạo): R = \emptyset;
            Bước 2 (lặp ):
                         while (P \neq \emptyset && Q \neq \emptyset) {
                                     if( P \rightarrow Somu > Q \rightarrow Somu ) {
                                                  R = R \rightarrow P: P = P \rightarrow next:
                                     else if (P \rightarrow Somu < Q \rightarrow Somu) {
                                                   R = R \rightarrow Q: Q = Q \rightarrow next:
                                     else { P \rightarrow \text{heso} = P \rightarrow \text{heso} + Q \rightarrow \text{heso};
                                                   R = R \rightarrow P: P = P \rightarrow next: Q = Q \rightarrow next:
            Bước 3 (Hoàn chỉnh đa thức):
                         if (P \neq \emptyset) R = R = R \rightarrow P;
                         if (Q \neq \emptyset) R = R = R \rightarrow Q;
             Bước 4 (Trả lại kết quả):
                         Return (R);
```